

ке навчання офіційно здійснюється українською мовою, і саме тут слід зосередити увагу всіх фахівців на формування точної термінології і зручних мовних стереотипів, що відповідають реаліям індустріальної та постіндустріальної культури. Аналогічною є місія політологів, які повинні адаптувати (а не просто калькувати англійські терміни) світовий досвід опису внутрішньої та зовнішньої політики до власних політичних реальностей. А в сфері комп'ютерної передачі інформації буде і в майбутньому, мабуть, домінувати англійська мова, яку слід вивчати паралельно з українською.

СТИЛЬ СЕЦЕСІОН — ПЕРЕДЧУТТЯ “ФІЛОСОФІЇ ПІДСВІДОМОГО”

О. Петрова (кафедра культурології та археології НаУКМА)

Стиль Сецесіон (модерн, югенд-стиль, арт-нуво), що сформувався в Європі на зламі ХІХ та ХХ століть, в українському мистецтві представлений яскравими особистостями: М. Врубелем, О. Мурашком, Ф. Кричевським, Г. Нарбутом, О. Кульчицькою, О. Новаківським, Т. Холодним, А. Маневичем, І. Мясоєдовим, В. Максимовичем, О. Городецьким, іншими художниками та архітекторами.

З огляду на філософію мистецтва, стиль Сецесіон унаочнює засади “психології неусвідомленого”, що в той час розробляли З. Фрейд та К.-Г. Юнг. Важливо, що даосизм сприймався засновниками психоаналізу як одна із форм персоніфікації неусвідомленого. Це було своєрідним “новим життям” філософських одкровень Дао, прищеплених на гілку європейської науки. Осмислюючи “теорію творчості Чань”, в якій духовність визначалася як засіб проникнення у більш високі мірності простору, К.-Г. Юнг виключного значення надавав снам та галюцинарному стану, що дають безпосередній катарсичний ефект. Відтоді філософія почала сприймати мистецтво як більш ймовірне джерело знань, ніж наукова інформація. Визначався евристичний сенс мистецтва. Отже, Сецесіон, з його культом недомовленості, атмосферою таємниці, ірраціональності багато що прояснює у філософських відкриттях ХХ століття, якщо дослідити його під кутом зору інформативності підсвідомого, або (за В. Вернадським — М. Мамардашвілі) як зону “психічної свободи”. Філософські засади Сецесіону та його художнє втілення в згорнутому вигляді намічали принципи транс-авангардизму кінця ХХ століття.